

Решение № 103

Номер 103

Година 14.08.2020

Град Мадан

Районен Съд - Мадан

На 29.07

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Росица Кокудева

Гражданско I инстанция дело

номер

20195430100374

по описа за

2019

година

и за да се произнесе, взе предвид следното :

Производството е по чл.422,ал.1 ГПК

Образувано е по искова молба вх.№1955 /01.11.2019год. от ищеца „И. О. Г., ЕИК ***“, представлявано от управителя М. Г. А., Ч. пълномощника му А. Р. И. Д., със С. А. за призоваване Г.,бул. „Б...“, №...,вх..., ..., ап..., с която **срещу** о тветницата Ю. М. П., ЕГН * с постоянен А. гр.Смолян, ул.“...“ №..., е предявен иск с правно основание чл. 422, ал.1 ГПК да се признае за установено, че Ю. М. П., ЕГН * дължи на КРЕДИТ ИНС О. Г., ЕИК *** следните суми: главница в размер на **592.07лв.** на основание сключен договор за потребителски кредит „Екстра“ № 81067/19.10.2018год., договорна лихва в размер на **54.00лв.** за периода от 19.10.2018год. до 14.08.2019год., договорна такса „Гарант“ в размер на **378.75лв.** за периода от 19.10.2018год. до 14.08.2019год., законна лихва в размер на **24.88лв.** за периода от 20.03.2019год. до 14.08.2019год., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното и изплащане, като му се присъдят съдебните разноски в заповедното производство в размер на 325лв. и по водене на делото в настоящата съдебна инстанция /в исковото производство/, съгласно представен списък по чл.80 ГПК.

В законоустановения срок по чл.131, ал.2 ГПК ответницата Ю. М. П., ЕГН *, с постоянен А. гр.С., ул. "...." №.., Ч. пълномощника й нейната майка М. А. П., ЕГН *, с постоянен А. с. Л. общ. М. е депозирала **писмен отговор** на исковата молба . Към отговора е приложено пълномощното, издадено от Ю. М. П. на майка и М. А. П., с което същата може да я представлява пред съда, като от нейно име подава всички документи и извършва защита на правата и. Пълномощното е с нотариална заверка рег.№ 860 от 21.02.2020 г. на нотариус И. М. с рег.№ 644 на регистъра на Нотариалната камара. От името на своята дъщеря пълномощника М. П. заявява, че дъщеря и Ю. М. П. не пребивава постоянно на посочения А., тъй като често пътува извън страната. Заявява, че признава иска по чл. 422 ал.1 ГПК в частта му за дължима главница в размер на 592.07 лева и договорна лихва за периода 19.10.2018 г. до 14.08.2019 г. в размер на 54.00 лева. Относно дължимостта на останалите суми за договорна такса "гарант" за периода 19.10.2018 г - 14.08.2019 г. в размер на 378.75 лева я оспорва, като счита, че клаузата за такса "гарант" е нищожна като неравноправна, и моли съда да се произнесе в този смисъл. Към отговора представя доказателство за внесена сума **200** лева, дължима по процесния договор за кредит, като заявява, че е готова да погаси задължението за главница и лихви на разсрочено плащане по 200 лева всеки месец.

В съдебно заседание пред районен съд М. ищецът Кредит И. -С. редовно призован не изпраща представител.

Ответницата Ю. М. П. редовно призована не се явява ,за да ангажира становище по исковете.

Съдът, след като прецени изложеното в исковата молба , писменият отговор и събраните по делото доказателства и доводите на страните приема за установено от фактическа страна следното:

От приложеното ч.гр.д. № 284/2019г. по описа на районен съд -М. е видно, че е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 124/27.08.2019г., с която е разпоредено Ю. М. П. с ЕГН: *, с постоянен А.: с. Л. общ. М., обл. Смолян, да **заплати** на „. И..., с ЕИК ***, със седалище и А. на управление: гр. С., бул. „..... I. №.., вх..., .., А., представлявано от М. Г. А. -управител, сума в размер на 592.07 лв. - дължима главница по Договор за потребителски кредит на граждани без поръчителство "ЕКСТРА" № 81067/19.10.2018 г.; договорна лихва от 19.10.2018 г. до 19.08.2019 г. в размер на 54.00 лв.; договорна такса "гарант" от 19.10.2018 г. до 19.08.2019 г. в размер на 378.75 лв.; законна лихва за забава за периода от 20.03.2019 г. до 19.08.2019 г. в размер на 24.88 лв.; законна лихва от подаване на заявлението-19.08.2019 г. до окончателното изплащане на вземането, както и направените разноски в размер на 25.00 лв. - държавна такса и адвокатско възнаграждение в размер на 300.00 лв..

По делото са представени разпечатка на заявка № 81067 за клиент Ю. П. /л. 9-10/, разпечатка на заявка № 81067 с лични данни на П. /л.11/, разписка за

извършено плащане с получател Ю. П. за сумата 1505,67лв. и с основание Договор № 81067/19.10.2018г. /л.12/.

Представен по делото е и договор № 81067/19.10.2018г. за потребителски кредит Екстра, сключен между „И. О. и Ю. П.. Съгласно уговореното в чл. 1.2 кредитът е в размер на 1 500лв., а съгласно уговореното в чл. 2 срокът за погасяването му е 8 месеца от датата на подписване на договора, като кредитът ведно с дължимата лихва се издължава на равни месечни вноски в зависимост от срока на ползване на сумата, или според чл. 2.25 крайният срок за издължаване на кредита е 19.06.2019г. Начинът и условията при които се олихвява дългът по кредита са уговорени в чл. 3 от договора – с фиксиран годишен лихвен процент в размер на 36 процента, а според чл. 3.2 годишният процент на разходите е в размер на 49,7%.

Съгласно чл. 4 от процесния договор кредитополучателят е избрал кредитодателят да ангажира дружество гарант, за гарантиране връщане на вноските му по кредита, за което се е съгласил да заплати в полза на кредитодателя „такса гарант“ разсрочена към месечните му вноски, съгласно приложен към договора погасителен план.

В приложение № 1 към договор за кредитите „Екстра“ с № 81067/19.10.18г. / л. 14 от делото/ е посочено, че месечният лихвен процент по кредита, за който е одобрена ответницата е в размер на 60 %, а всяка месечна вноска е общо от 331,74лв., включваща главница 187,50лв., лихва 18лв., такса гарант 126,24лв. Представено е по делото и авизо от 20.11.2018г. за сума в размер на 331,74лв., с основание „вноска по договор 81067“ и наредител Ю. П. и авизо от 15.01.2019г. за сума в размер на 1300лв., основание „предсрочно погасяване договор 81067“ и наредител Ю. П..

По делото е представена и разпечатка на общи условия на „И. О. приложими към договорите за предоставяне на потребителски кредит /л.17-21/ и договор за предоставяне на гаранции по потребителски кредити от 25.10.2014г., сключен между „И. О. и „Бикнел Корп“ О..

Депозирана е молба вх. № 474/09.03.2020г. от М. П., пълномощник на Ю. П., в която твърди, че дъщеря ѝ не пребивава постоянно на посочения А., както и от нейно име заявява, че признава иска за главницата и договорна лихва. В същата молба изразява становище за неоснователност и нищожност на иска, като моли съдът да го отхвърли. Представя разписка № *** от 09.03.20г. за сумата от 200лв. и основание договор 81067 Ю. М. П. /л.34/ и нотариално заверено пълномощно рег. № 860/20г.

В съдебно заседание на 25.06.20г. съдът е приел, че представеното пълномощно е общо, не касае конкретното дело, както и липсва изрично упълномощаване за направеното признание. Освен това, съдът е приел, че молбата е противоречива по своето съдържание – признава иска за главницата и за договорната лихва и в същото време за претенцията в общ размер на 1049,70лв. поддържа неоснователност и нищожност, като моли съда да

отхвърли иска.

Постъпила е и молба вх. № 814/04.06.20г. от „. И., в която се поддържа исковата молба. Сочи се, че с оглед настъпило преобразуване Ч. промяна на правната форма „. И. , ЕИК ** е правоприемник на „. И. О., ЕИК ***. Сочи се още в молбата, че ответникът е извършил още едно плащане по сметка на дружеството в размер на 50лв., приложено към молбата е и авизо местен превод за сумата от 50лв., с основание договор №81067 Ю. М. П. /л.47/. В молбата се поддържа, че дружеството се е съобразило с предвидената поредност на погасяване на задълженията, като били погасени част от претендираните суми, а именно договорна лихва в размер на 54лева, както и част от таксата „гарант“ в размер на 195лв. Плащането било извършено след образуване на делото, с оглед което ответникът във връзка със закъснялото плащане на процесните суми е станали причина за образуване на делото и поради това дължал погасяване на сторените разноски, както по заповедното, така и по исковото производство. Или за ответника оставали дължими сумите от 592,07лв. главница на основание сключен договор за потребителски кредит „Екстра“ № 81067, 183,75лв. договорна такса „гарант“, 24,88лв. законна лихва за забава за периода 20.03.19г.-14.08.19г., разноски за образуване на заповедното производство в размер на 325лв., както и разноски за образуване на исковото производство в размер на 325лв. Ищецът в молбата изразява становище и че, направеното възражение за недействителност на такса „гарант“ е неоснователно, с оглед обстоятелството, че дружеството е спазило разпоредбите на ЗПФУР и предоставил на потребителя преди сключване на кредита, пълна, вярна, разбираема и невъвеждаща в заблуждение информация. Сочи още в молбата, че изцяло неоснователни са твърденията на ответника за незаконосъобразност на основния лихвен процент по кредита, както и, че правата на потребителя допълнително били защитени в предвидената в чл. 12 ЗПФУР възможност, същият да се откаже от договора без да сочи причината, без да дължи обезщетение и неустойка в 14 дневен срок от сключване на договора.

Във връзка с направеното възражение от ответника и предвид задължението на съда да следи служебно за неравноправни клаузи, съдът е допуснал съдебно-икономическа експертиза относно направените плащания от ответника и съответно какви погашения са били направени с тях, за да бъде установен размера на задължението.

Според приетото от съда и неоспорено от страните заключение по съдебно-икономическата експертиза, на основание сключен договор за потребителски кредит „Екстра“ № 81067/19.10.18г. между „. И. О. и Ю. М. П., на последната бил предоставен кредит в размер на 1 500лв., усвоен от кредитополучателя еднократно в брой на каса на Easy Pay на 19.10.2018г. Плащанията, които били извършени от длъжника П. били в размер на 1 631,74лв. /на 20.11.18г. – 331,74лв. и на 11.01.19г. – 1 300лв./. С внесените средства били погасени пет

вноски, като за погасяване на главница по задължението били в размер на 910,54лв., договорна лихва в размер на 90лв. и такса „гарант“ в размер на 631,20лв. Размерът на задължението след приспадане на погасените вноски с направените плащания възлизал на 1 022,18лв., в т.ч. 589,46лв. – главница, 54лв. лихва и 378,72лв. такса „гарант“.

Вещото лице в заключението е посочило и вариант без включена такса „гарант“. В таблица на л. 65 вещото лице е посочило съответно, вноските по погасителен план, внесените средства от длъжника в размер на 1 631,74лв., съответно погасените с тях лихва и главница по кредита и остатък по кредита.

Така, видно от таблицата към заключението, остатъкът по кредита е в размер на 12,26лв., посочен в графа „главница“.

При така установените факти по делото, съдът приема от правна страна следното:

Установява се от приложеното ч.гр.д. № 284/2019г. по описа на РС-М., че е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 124/27.08.2019г., с която е разпоредено Ю. М. П. с ЕГН: *, с постоянен А.: с. Л. общ. М., обл. Смолян, да заплати на „....., с ЕИК ***, със седалище и А. на управление: гр. С., бул. „.... №..., вх....., А., представлявано от М. Г. А. - управител, сума в размер на 592.07 лв. - дължима главница по Договор за потребителски кредит на граждани без поръчителство "ЕКСТРА" № 81067/19.10.2018 г.; договорна лихва от 19.10.2018 г. до 19.08.2019 г. в размер на 54.00 лв.; договорна такса "гарант" от 19.10.2018 г. до 19.08.2019 г. в размер на 378.75 лв.; законна лихва за забава за периода от 20.03.2019 г. до 19.08.2019 г. в размер на 24.88 лв.; законна лихва от подаване на заявлението-19.08.2019 г. до окончателното изплащане на вземането, както и направените разноси в размер на 25.00 лв. - държавна такса и адвокатско възнаграждение в размер на 300.00 лв.. В рамките на дадения от съда едномесечен срок са предявени настоящите иски, поради което същите са **процесуално допустими**, като депозирани при наличие на съответните процесуални предпоставки.

Разгледани по същество са **неоснователни** по следните съображения:

Според чл. 6 ЗПФУР договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние - едно или повече. Чл. 7 на същия предвижда, че страни по този договор са потребителят и доставчикът, а в ал. 2, на чл. 7 е посочено, че потребител е всяко физическо лице, което като страна по договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. Според ал. 3 на чл. 7 доставчик е всяко физическо или юридическо лице, което в рамките на своята търговска или професионална дейност сключва с потребител договор за предоставяне на

финансова услуга от разстояние.

Според чл. 18, ал. 18 ЗПФУР при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че: 1. е изпълнил задълженията си за предоставяне на информация на потребителя; 2. спазил сроковете по чл. 12, ал. 1 или 2; 3. получил съгласието на потребителя за сключване на договора и, ако е необходимо, за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор. Ал. 2 на чл. 18 предвижда, че за доказване предоставянето на преддоговорна информация, както и на изявления, отправени съгласно този закон, се прилага чл. 293 от Търговския закон, а за електронните изявления - Законът за електронния документ и електронния подпис.

В случая ищецът не е доказал изпълнението на посочените условия, поради което и не може да се приеме, че между кредитора и ответницата е постигнато съгласие за сключване на договор за кредит с № 81067/19.10.18г. между „И. О. и ответницата П..

Дори да се приеме, че между ищеца-кредитор и ответницата е постигнато съгласие за сключване на договор и е сключен такъв, то в ал. 5 на чл. 18 ЗПФУР е предвидено, че за договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние се прилагат и чл. 143 - 148 от Закона за защита на потребителите.

Според установената съдебна практика по чл. 290 ГПК за неравноправния характер на клаузите в потребителския договор съдът следи с служебно и следва да се произнесе независимо дали страните са навели такива възражения или не, като на още по-силно основание служебното начало следва да се приложи и при преценка дали клаузите на договора са нищожни, в който смисъл са и т. 1 и т. 3 от ТР №1/2013г. по т.д. № 1/2013г. на ОСГТК на ВКС.

Според практиката на СЕС по приложението на Директива 93/13/ЕИО на съвета от 5.IV.93г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, транспонирана в българското законодателство с §13а, т. 9 ДР на ЗЗП, **националният съд е длъжен служебно** да преценява неравноправния характер на договорните клаузи, попадащи в приложното поле на Директива 93/13/ЕИО и по този начин да компенсират неравноправността, съществуваща между потребителя и продавача или доставчика.

В чл. 143 на ЗЗП е дадено определение на понятието неравноправна клауза в договор с потребител, а именно всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравноправие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, като различните хипотези на неравноправни уговорки са неизчерпателно изброени в 20 точки от посочената разпоредба. Според чл. 146, ал. 1 ЗЗП неравноправните клаузи в договорите са нищожни, освен ако не са уговорени индивидуално, като в ал. 2 е посочено, че не са индивидуално уговорени клаузите, изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им. Не се счита за

индивидуално договорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание.

Доколкото представените по делото договор за потребителски кредит „Екстра“ и общи условия на „. И. О. приложими към договорите за предоставяне на потребителски кредит са бланкови, съдът намира, че същите не са били предмет на предварително договаряне между страните като ответницата не е имала възможност да влияе върху съдържанието им.

Във връзка с направеното възражение и предвид задължението на съда да следи служебно за неравноправни клаузи съдът следва да се произнесе по това, дали клаузата за начисляване на договорна такса "гарант", както и клаузата съгласно която дългът по кредита се олихвява с фиксиран годишен лихвен процент в размер на 36%, при годишен процент на разходите в размер на 49.7% са нищожни като неравноправни съгласно Закона за защита на потребителите.

Съдът намира още, че клаузата на чл. 4 от процесния договор е нищожна, поради противоречие с добрите нрави, тъй като неравноправно се третира икономически по-слабата страна в оборота – кредитополучателя-ответник. Няма и никакви данни по какъв начин е формирана въпросната такса „гарант“ от 1009,95лв. и дали ответницата е изразила съгласието си с нейния размер.

След като клаузата на чл. 4 от процесния договор е нищожна, то не се дължи и претендираната договорна такса „гарант“.

Според приетото и неоспорено от страните заключение на съдебно-икономическата експертиза, размерът на задължението след приспадане на погасените вноски с направените плащания възлизал на 1 022,18лв., в т.ч. 589,46лв. – главница, 54лв. лихва и 378,72лв. такса „гарант“.

В приетото заключение вещото лице е посочило и размера на задължението във вариант без включена такса „гарант“. В таблица на л. 65 от делото вещото лице е посочва вноските по погасителен план, внесените средства от длъжника в размер на 1 631,74лв., съответно погасените с тях лихва и главница по кредита и остатък по кредита. Или видно от таблицата към заключението, остатъкът по кредита без включена такса „гарант“ е в размер на **12,26лева** „, посочен в графа „главница“.

Следва да се отбележи, че при изготвяне на заключението вещото лице не е взело предвид и направените още две вноски - разписка № *409708 от 09.03.20г. за сумата от 200лв. и основание договор 81067 Ю. М. П. /л.34/ и авизо местен превод за сумата от 50лв., с основание договор 81067 Ю. М. П. /л.47/.

Или, според посоченият от вещото лице остатък по кредита при вариант без такса „гарант“ в размер на 12.26лв. и посочените по-горе още две вноски от общо 250лв., се явява **надвнесената** сума по процесния кредит в размер на 237,74лв.

Предвид изложеното, съдът приема, че предявените иски се явяват неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени.

С оглед изхода на делото, направените от ищеца разноси в заповедното и исковото производство остават за негова сметка.

Ответницата не е направила искане за присъждане на разноси в исковото производство и поради това съдът не се произнася по въпроса за разноските.

Водим от горното Маданският районен съд

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск от „И. О., ЕИК ***“, преобразувано в „И. ЕИК***, Ч. А. Р. Д. да се признае за установено, че Ю. М. П., ЕГН ** дължи на КРЕДИТ ИНС О. Г., ЕИК *** следните суми: главница в размер на 592.07лв. на основание сключен договор за потребителски кредит „Екстра“ № 81067/19.10.2018год., договорна лихва в размер на 54.00лв. за периода от 19.10.2018год. до 14.08.2019год., договорна такса „Гарант“ в размер на 378.75лв. за периода от 19.10.2018год. до 14.08.2019год., законна лихва в размер на 24.88лв. за периода от 20.03.2019год. до 14.08.2019год., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното и изплащане, като и съдебните разноси в заповедното производство в размер на 325лв. и по водене на делото в настоящата съдебна инстанция от 650лв, като неоснователен и недоказан.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред окръжен съд – Смолян в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ :